

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost in maart 2007 heeft beslist dat zij in aansluiting op een stageperiode niet in aanmerking kwam voor indiensttreding bij het korps, hoewel de stagebeoordeling zonder meer positief was uitgevallen.

Daarnaast klaagt zij erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost heeft beslist dat haar klacht niet in aanmerking kwam voor behandeling overeenkomstig de regionale klachtenregeling.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster liep vanaf begin maart 2007 stage als uitzendkracht in het kader van een re-integratieproject bij het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost. Na zes weken solliciteerde verzoekster intern op een functie, maar werd afgewezen. De reden hiervoor was dat het betrouwbaarheidsonderzoek dat in het kader van haar stageplek was uitgevoerd, voor verzoekster negatief was uitgevallen. De uitkomst van dit onderzoek was met name gebaseerd op de verhouding tussen verzoekster en haar ex-partner, tevens de vader van haar twee kinderen.
2. Verzoekster was het niet eens met de resultaten van het betrouwbaarheidsonderzoek en het feit dat zij hierdoor niet in aanmerking kwam voor een vaste functie binnen het politiekorps en diende hierover een klacht in bij de korpsbeheerder. De korpsbeheerder nam de klacht van verzoekster echter niet in behandeling nu verzoekster volgens de korpsbeheerder bezwaar kon instellen tegen de afwijzing op haar sollicitatie.
3. Verzoekster kon zich hierin niet vinden en wendde zich tot de Nationale ombudsman. Zij verzocht de Nationale ombudsman een onderzoek in te stellen.

I. Ten aanzien van het afwijzen van verzoekster voor een vaste functie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost in maart 2007 heeft beslist dat zij in aansluiting op een stageperiode niet in aanmerking kwam voor indiensttreding bij het korps, hoewel de stagebeoordeling zonder meer positief was uitgevallen. De reden voor het niet in aanmerking komen voor een vaste functie was dat uit het uitgevoerde betrouwbaarheidsonderzoek een negatief advies kwam. Verzoekster bracht onder meer naar voren dat zij op 20 maart 2007 een gesprek voerde in het kader van het betrouwbaarheidsonderzoek. Tijdens dit gesprek liet zij zich uit over haar relatie

met haar ex-vriend, met wie zij twee kinderen heeft. Verzoekster gaf aan dat haar vriend een crimineel verleden heeft, en dat zij op zijn verzoek in 1997 meeneed pleegde. Deze zaak was geseponeerd en verzoekster gaf aan geen strafblad te hebben. Ook zou zij op aandringen van haar ex-vriend destijds geen abortus hebben gepleegd. Volgens verzoekster vond dit alles echter tien jaar geleden plaats en deed dit anno 2007 niet meer ter zake. Tijdens de klachtprocedure heeft verzoekster aangegeven dat zij in het verleden haar ex-vriend niet kon tegenspreken maar dat betekende volgens haar niet dat zij dat nu nog steeds niet kon. Verzoekster gaf aan wel contact te hebben met haar ex-vriend vanwege hun twee kinderen, maar nooit met hem te hebben samengewoond, wat de politie wel beweerde. Verzoekster was van mening dat het onderzoek alleen betrekking had op haar ex-vriend, en helemaal niet op haar.

2. De korpsbeheerder liet in zijn reactie weten de klacht van verzoekster ongegrond te achten. De korpsbeheerder bracht in dit verband naar voren dat verzoekster van 8 maart 2007 tot en met 31 juli 2007 als uitzendkracht werkzaam was binnen de politieregio. Voor alle medewerkers die bij het korps werken wordt een betrouwbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Normaal zou dit voor aanvang van de verrichtte werkzaamheden moeten plaatsvinden, maar gelet op de grote drukte destijds bij de Regionale Inlichtingen Dienst, de afdeling waar de betrouwbaarheidsonderzoeken worden uitgevoerd, lukte het in het geval van verzoekster niet het betrouwbaarheidsonderzoek voor aanvang van de werkzaamheden te laten plaatsvinden. Op 20 maart 2007 vond er een gesprek plaats met verzoekster in het kader van het betrouwbaarheidsonderzoek en werd er een advies uitgebracht. Uit het onderzoek kwam naar voren dat er ten aanzien van verzoekster bezwaren bestonden die een eventuele vaste aanstelling zouden kunnen belemmeren, aldus de korpsbeheerder. Ondanks deze bezwaren werd er besloten om verzoekster toch de periode dat haar stage bij het korps zou duren af te laten maken zodat dit haar re-integratie niet kon schaden. Verzoekster werkte dus slechts als uitzendkracht op een tijdelijke contract bij de politie, aldus de korpsbeheerder.

2a. De korpsbeheerder vervolgde dat bij brief van 29 augustus 2007 aan de advocaat van verzoekster werd meegedeeld op welke gronden het betrouwbaarheidsonderzoek negatief was uitgevallen. De redenen werden verzoekster al eerder mondeling tijdens het gesprek dat op 20 maart 2007 plaatsvond meegedeeld. De korpsbeheerder gaf verder aan dat nimmer aan verzoekster toezeggingen werd gedaan omtrent een eventuele aanstelling bij het korps na afloop van haar uitzendwerkzaamheden. Daarbij is het een discretionaire bevoegdheid van de korpsbeheerder om iemand al dan niet aan te stellen, aldus de korpsbeheerder. Ten slotte wees de korpsbeheerder er nog op dat een besluit in een sollicitatieprocedure om iemand al dan niet aan te stellen voor een betreffende functie het resultaat is van een afwegingsproces waarbij de capaciteiten van een kandidaat worden afgezet tegen de functie-eisen.

3. In de door zowel verzoekster als de korpsbeheerder overgelegde brief van 29 augustus 2007 aan de advocaat van verzoekster en ondertekend door de heer E., staat onder meer

vermeld dat het betrouwbaarheidsonderzoek ten aanzien van verzoekster negatief was uitgevallen. De reden hiervoor was dat er in het politiesysteem diverse meldingen stonden waaruit bleek dat de ex-vriend van verzoekster bij verzoekster in de woning verbleef. Daar kwam bij dat tijdens het gesprek op 20 maart 2007 naar voren was gekomen dat verzoekster niet bij machte was om haar ex-vriend tegen te spreken. Zo kon zij hem niet tegen spreken met betrekking tot het plegen van meeneed over een brandstichting en een eventuele abortus. In de brief staat verder vermeld dat een ambtenaar werkzaam bij de politie te allen tijde dient te voorkomen dat hij of zij in een situatie terecht komt die het risico met zich brengt van een conflict tussen privébelang en de verplichting van de politieambtenaar. Hiertoe dient de ambtenaar voldoende afstand te houden in de privésfeer van personen waarvan hij of zij kan weten dat zij mogelijk verkeren in het criminele milieu.

4. In artikel 11 van het protocol betrouwbaarheidsonderzoek politie Brabant Zuid-Oost, wordt aangegeven wanneer er door de onderzoeker die het onderzoek uitvoert "bezwaar" wordt geadviseerd. Onder a. van artikel 11 wordt als reden genoemd indien er feiten of omstandigheden worden aangetroffen waarbij de integriteit van de kandidaat of de externe persoon in twijfel kan worden getrokken (zie Achtergrond, onder I.)

Beoordeling

5. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit betekent dat bij een betrouwbaarheidsonderzoek dat in het kader van een aanstelling bij de politie wordt uitgevoerd, het persoonlijk belang van verzoekster moet worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang van een integer politiekorps.

6. Het uitvoeren van het betrouwbaarheidsonderzoek staat op zichzelf niet ter discussie. Verzoekster kan zich echter niet vinden in het negatieve advies dat hieruit is voortgekomen. De Nationale ombudsman stelt vast dat gelet op de gronden waarop het advies is gebaseerd de korpsbeheerder risico's aanwezig acht met betrekking tot de integriteit van verzoekster. Dit komt voort uit haar vroegere en huidige relatie met haar ex-vriend. Dat de korpsbeheerder juist deze relatie centraal stelt in het onderzoek en het advies acht de Nationale ombudsman niet onbegrijpelijk. Het werken bij de politie brengt immers met zich dat er toegang wordt verkregen tot vertrouwelijk informatie, waarbij het van belang is zekerheid te hebben dat een medewerker hier integer mee kan omgaan. Dat er daarbij wordt bekeken of er mensen in zijn of haar omgeving zijn die belang hebben bij dergelijke informatie en die de medewerker mogelijk onder druk kunnen zetten om vertrouwelijke informatie prijs te geven is terecht. Gelet op de relatie tussen verzoekster en ex-vriend, waarmee zij thans - begrijpelijkerwijs vanwege haar kinderen - nog contact heeft is de Nationale ombudsman van oordeel dat de korpsbeheerder in alle redelijkheid tot het negatieve advies kon komen en verzoekster kon afwijzen voor een functie in vaste dienst.

Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat het positief vervullen van een stageperiode niet betekent dat een werkgever, in dit geval de politie, verplicht is om de persoon in kwestie een vaste aanstelling aan te bieden. Uit het onderzoek is niet gebleken dat er toezeggingen vanuit het korps zijn gedaan dat verzoekster bij goed functioneren kans zou hebben op een vaste aanstelling. Dat verzoekster haar stageperiode mocht afmaken terwijl tijdens deze periode een negatief advies uit het betrouwbaarheidsonderzoek naar voren kwam is ook niet op te vatten als een omstandigheid waaraan de gerechtvaardigde verwachting kan worden ontleend op een vaste aanstelling na afloop van de stageperiode.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet in behandeling nemen van de klacht van verzoekster

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er voorts over dat de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost heeft beslist dat haar klacht niet in aanmerking kwam voor behandeling overeenkomstig de regionale klachtenregeling. Verzoekster voerde hiertoe aan dat zij geen ambtenaar was aangezien zij als uitzendkracht werkzaam was bij het korps. Bezwaar op grond van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) stond dan ook niet voor haar open, aldus verzoekster, zodat het korps haar klacht in behandeling had moeten nemen.

2. De korpsbeheerder liet in zijn reactie weten de klacht van verzoekster gegrond te achten. De korpsbeheerder voerde hiertoe aan dat verzoekster niet aangesteld was geweest bij het politiekorps, waardoor zij geen ambtenaar was in de zin van de Ambtenarenwet. Derhalve kon zij geen bezwaar indienen op grond van de Algemene wet bestuursrecht tegen de afwijzing van haar sollicitatie bij de politieregio. Evenmin kon zij bezwaar maken tegen de beslissing met betrekking tot de resultaten van het betrouwbaarheidsonderzoek, nu zij een externe kandidaat was (zie Achtergrond, onder artikel 14 protocol Betrouwbaarheidsonderzoek). De klacht van verzoekster had dan ook ontvankelijk moeten worden verklaard en in behandeling moeten worden genomen, aldus de korpsbeheerder.

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit betekent in beginsel dat wanneer een burger vraagt om klachtbehandeling, hij recht heeft op behandeling van de klacht overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Awb.

4. Nu verzoekster geen ambtenaar was in de zin van de Ambtenarenwet, en ook geen bezwaar kon maken tegen de beslissing met betrekking tot de resultaten van het betrouwbaarheidsonderzoek omdat zij een externe kandidaat was, is de Nationale

ombudsman met de korpsbeheerder van mening dat verzoekster ontvankelijk was in haar klacht en dat haar klacht door de korpsbeheerder overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Awb had moeten worden behandeld. Door verzoekster niet-ontvankelijk te verklaren handelde de korpsbeheerder in strijd met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost te Eindhoven, is

gegrond ten aanzien van:

- het niet in behandeling nemen van de klacht van verzoekster, wegens schending van het vereiste van fair play en

niet gegrond ten aanzien van:

- het afwijzen van verzoekster voor een vaste functie bij het korps.

Onderzoek

Op 12 februari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw D. te E., met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost te Eindhoven. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift van verzoekster van 12 februari 2008 met bijlagen.

Standpunt van de korpsbeheerder van 4 maart 2009 met bijlagen.

Reactie van verzoekster van 27 maart 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Protocol Betrouwbaarheidsonderzoek Politie Brabant Zuid-Oost

Artikel 11

"1. Er wordt door de onderzoek 'bezwaar' geadviseerd, indien:

a. feiten of omstandigheden worden aangetroffen waarbij de integriteit van de kandidaat of de externe persoon in twijfel kan worden getrokken....".

Artikel 14

Ingevolge het bepaalde in artikel 8.4 sub d van de Algemene wet bestuursrecht kan geen bezwaar worden gemaakt en geen beroep worden ingesteld tegen de beslissing als bedoeld in artikel 10 van de protocol, tenzij de desbetreffende kandidaat een ambtenaar is en als zodanig is genoemd in artikel 8.4 sub d van de Algemene wet bestuursrecht.